

KIADÓ HIVATAL:

Szikes Antal könyvnyomdája, hova az előfizetési pénzek, hirdetések és minden a kiadóhivatalt érkező közlemények küldendők.

„Nyilts”-ben egy sor közlési díj 10 krajcár.

Hirdetések jutányos áron vétetnek fel.

SZARVASI LAPOK

TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER, VASÁRNAP.

SZARVAS VÁROS HIVATALOS LAPJA.

ELŐFIZETESI ÁR.

Egész évre 5 frt. — kr.
Félévre 2 frt. 50 kr.
Negyedévre 1 frt. 25 kr.

SZERKESZTŐSÉG.

Beliczey-ut 15. szám
hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Képviselési közgyűlés.

1895. október hó 21-én.

Községi képviselő testületünk f. hó 21-én j. főszolgabíránk elnökleje alatt tisztújító gyűlést tartott az Ungár Vilmos h. állatorvos lemondásával megüresedett II.-od állatorvosi állás betöltése felett. Hárman, névszerint: Matics István csorvási, Horváth Gyula czibakházi és Borbás János halasi okleveles állatorvosok adták be kellően felszerelt pályázati kérvényeket. Ámbár a községi tanács Matics István csorvási állatorvost, ki már hosszú évek során át több helyen sikerrel és általános megelégedéssel töltötte be állását — ajánlotta megválasztásra, — mégis képviselőnk többsége Horváth Gyula mellett foglalt állást úgy, hogy őt 2 szótöbbséggel állatorvossá meg is választotta. — Horváth a hivatalos esküt nyomban letette, s a képviselő felszólította őt állásának november 1-én való elfoglalására.

Ezután Melis György községi bíró elnökleje alatt tárgyalatott:

Tóth Lajos kérvénye a régi vásártéren a község tulajdonát képező házhelyek közül egynek eladása tárgyában. A képviselő testület Tóth Lajost kérvényével elutasította, mivel reménye van arra, hogy az újonnan épített templom közelsége, és a csizmadia utca kinyitása ezen házhelyek értékét a jövőben jóval emelni fogja, s így a mostani árviszonyok mellett nem hajlandó egyet sem áruba bocsájtani.

Harmadik tárgy a csizmadia utca meghosszabbítása által szükségessé vált Podani György 1819 sz. házának kisajátítása. A képviselő 29 szóval 5 ellen hozzájárul a kisa-

játítás és a csizmadia utca kinyitásának megvalósításához, azért megbizta az előjáróságot a kisajátítási szerződés megkötésével és az ekkor felmerülő ügyek végleges elintézésével.

Hosszabb vitára adott alkalmat a 4-ik pont vagyis az 1895. évi VIII. tczikk értelmében a mezőgazdasági statisztika összeállítása céljából összeírási ügynökök kinevezése és azok díjazásának tárgyalása.

Hosszas vita után Dancs Béla első jegyző szépen kidolgozott előterjesztésére a statisztikai előmunkálatok elkészítésével Gólián Soma jegyző bizatott meg aként, hogy az összeíráshoz szükséges ívek kitöltéséért birtokosokként 5 krt díjat kap. — Az összeírás teljesítésére a helybeli tanító urak kéretnek fel 2 frtnyi napidíj mellett, — melléjük bizalmi férfiakat, az előjáróság és a képviselő testület tagjaiból az előjáróság bizatott meg kinevezni.

Egyhangulag elutasított Pollacsek Mihály azon kérelmével, hogy az ártézi kút felesleges vizét a vasúthoz levezethesse, — mivel esetleg a városnak jövőben, ha vitzartányokat akarna felállítani, csak akadályul szolgálna jelen kérelem teljesítése.

A mezőgazdasági iskola felállításához szükséges 200 holdnyi területet a képviselő egyhangulag átengedi azon kikötéssel, hogy akkor viszont díjazás fejében az állam építse fel az iskolát és tartsa fenn a jövőben annak tanerőit és lássa el a szükséges kiadásokkal.

Örömmel üdvözölte a képviselő Dr. Reismann Adolf azon indítványát, hogy keressék meg a m. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége az iránt, hogy a szarvasi állomás peronja tetővel láttassék el, és egy

hangulag elfogadva bizta meg az előjáróságot a felterjesztés elkészítésével és illetékes helyre való juttatásával.

Elnöklő bíró végül tudatja, hogy a m. kir. adóhivatallal a házbérleti szerződést 300 frt évi bér mellett megkötötte; egyhangulag tudomásul vétetett. Több tárgy napirendre tűzve nem lévén, ezek után a gyűlés berekesztetett.

Nyilatkozat.

Nem vagyok ugyan barátja a nyilatkozatoknak s még kevésbé annak a gyűlölköző hangnak, mely Dr. Nagy Sándor urat nyilatkozatában olyan sajnálatosan jellemzi, mert „le style c'est l'homme”; mindazonáltal az igazság érdekében — de sime ira et studio — kijelentem, hogy a színügyi bizottságnak Dr. N. S. vádjaira vonatkozó ismeretes nyilatkozata izról-izre, pontról-pontra a bizottságnak gyűlésen egyhangulag hozott határozatából, ennek szellemében és utasítására közöltetett, tehát az nem egy bizottsági tagnak „eszevesztett elmeszüleménye”, hanem egy morális testületnek rendre utasító kijelentése a támadónak jogosulatlan arrogantiája és valótlan ráfogásaival szemben. Hogy egyébiránt mennyire „objectiv és igazságos” az a támadás, legjobban demonstrálják a támadónak saját utólagos vallomásai: „Hogy ilyen bizottság Szarvason létezett, azt tudom, hogy létezik-e ma is, kik a tagjai stb. ... nem tudom” „Hogy a bizottság egyenes vagy görbe uton jár-e nem tudom, mert én haladni nem láttam.” Mennyi megható szerénység ez „én”-ben!

TÁRCZA.

HALOTTAK ÜNNEPE.

Leszállt a nap, csendes éj közel,
Homálya lassan elterül,
Mindig sötétebb lesz a táj,
De a temető, a halottak bús hazája,
Előkkel megnépesül,
A sírokon lángok gyulnak ki.

Kong a harang, mely áhítattal
Énekelve jő a menet
Kifele a nagyvárosból, —
Lámpa-fénnyel megtartani
Az istentiszteletet,
S áldozni a szent kegyeletnek.

Világfia! ki az örömmek
Mámorában elfeleded,
Hogy minden múlt mit szeretsz,
Ama néma sírok majd meg tanítanak
Bölcseségre tégedet,
Mely embert egyedül boldogít.

Mi az élet? e nagy kérdésre
A sír hantjai felelnek,
Tűnő köd az, támad s enyész';
Igy a testi, a lelki nem, hidd — ez örök,
Halála a szellemnek
Nincs, nem lehet, szellem az Istené.

Bánatos sziv! vigasztald magad,
Szeretteid nem haltanak
Örökre, csak elpihentek
Sok munka és küzdelemtől:
Ott élnek ők boldogan, megdicsőülten,
Hol könyvek nem hullanak,
Ott várnak ők — várnak epedve — tégedet.

Szent vagy, szent maradj mindeneknek
Halottak nagy Gyászünnepe!
Ti megdicsőült szellemek!
Fényljetek ott fenn, a mennyei honban. —
Hallotok emlékezte!
Légy áldott s örökre őrizett.

Lányi Gusztáv.

Előszó, *)

Bánfi Zsigmond „Tanulmányok” czinű művéhez.

E könyvvel a baráti kegyelet óhajt emléket állítani egy korán elhunyt tanártársamnak. Élete, melynek a maga sokat fáradt kezével vetett véget, azt a legkomorabb „halotti mérelet” idézi szemünk elé: vajjon a neki jutott rövid napok alatt többet dolgozott-e, vagy többet szenvedett? Mindenesetre dolgozott annyit és oly érdemesen, hogy elismeréssel omlegessük; s szenvedett annyit és oly érdemtelennül, hogy meleg részvétünk őrizze emlékezetét.

Tanárainak és tanítványainak, barátainak és rokonainak kisebb körében élt inkább, mint az irodalomnak tágabb világában De tehetség és komoly készüllete az övéiben alapos reményt ebresztettek, hogy ebben a nagyobb világban is hasznos munka és tisztas hely várakozik reá. Még úgyszólván csak próbautakat tett s mielőtt igazán nekiindult volna, családi fészket akarta megrakni, hogy ambícióját a szív sugalmi és örömei is táplálják és nemesítsék A végzet azonban, melynek forrása szereteteink szívében van, feldúlta ezt a fészket, szegény barátunkat is gyógyíthatatlanul

*) Jegyzet Bánfi Zsigmondnak, a tragikus véget ért békésmegyei fiatal írónak művei e héten jelennek meg, s a mű megrendelhető dr. Gyomai Zsigmond ügyvédi irodájában (Budapest IV. Lovas utca 3. szám) 2 frt 40 kr-ért. A könyvhöz a magyar irodalom kitanúsága Beöthy Zsolt egyetemi tanár remek előszót írt, melyet mai tárcánkban egész tejedelemben közlünk.

És mennyi szerénytelenség a bizottság részéről, hogy mer „létezni” ez „én” tudtán kívül, és mer intézkedni a nélkül, hogy intézkedéseit ez „én”-nek külön bejelentgetné — no mert a nagy közönséget úgy alakulásáról mint tervszerű eljárás amódjáról még 1893. apr. 9-én az összes helybeli lapok útján tájékoztatta volt. A támadó nem tudja „létezik”-e, de azért ráfogja, hogy „önkéntesen alakult” — a mi nem igaz s a casino jegyzőkönyvei is igazolják. Nem tudja hogy „egyenes vagy görbe uton jár-e”, de azért ráfogja, hogy „eljárásában és az ajánlatok elbírálásában nem aesthetikai érdekek és művészeti tekintetek vezérelték” és ráfogja, hogy a „bizottság tagjai között az aréna részvénytársaság tagjai is helyet foglalnak” és ráfogja, hogy „egy némely tagot szavazatában az aréna díjak jobban vagy kevésbé biztosított volta is befolyásolható” stb. a mi mind egyszerűen nem igaz s annál bántóbb, mert becsületbe vágó gyanúsítás, a mit nem lehet elútni azzal az utólagos desavouálással, hogy „Rágalom, mintha én a bizottság „becsületét” sértettem volna.” És milderre bizony a legkevesebb a mit a bizottság mondhatott, hogy fiatalos hebehurgyaság neki menni egy moralis testületnek kellő információk nélkül azt sem tudva, megvan-e s hogy végzi tisztét. A „fiatalság” nem vád, mert nem is bűn, a mint hogy erény sem, legfeljebb olyan kedvező állapot, mely arra jogosít, hogy idővel, tanulással és tapasztalással higgadtabbá, okosabbá és bölcsébbé váljék az ember s nem a harag kitorésében, hanem a tárgyilagos belátásban keresi és szolgálja az igazságot.

Kelt Szarvason, 1895. október 22-én.

A szünügyi bizottság nyilatkozatának közléje.

Néhány őszinte szó a kereskedők cartelljéhez.

Lapunk múlt számának hirrovatában általános megütközéssel olvastuk azon hírt, hogy fűszeres kereskedőink számos kereskedelmi cikknek magasabb elárúsítását szövetségileg állapították meg. A hír csakugyan valónak bizonyult, amennyiben különösen a cukor és a petroleum ára tényleg túl magas áron árusítatik minden fűszerkereskedésben.

Kétséget sem szenved, hogy ez intézkedés nevezett kereskedők anyagi emelkedésének előmozdítását célozta és azon elv vezérelhetette az indítványozót, hogy az eddig tapasztalt versenyt, melyből alkalmasint neki kára volt, megakadályozza. És ez szerencsésen sikerült

szívén találva. Még egy ideig vergődött, azután szárnyaszegve aláhullott és mindörökké elnémult.

Irodalmi kiséleteit, dolgozatait három barátja: Dr. Bródy Lajos, dr. König Vilmos és dr. Gyomai Zsigmond adják ki s ez utóbbi rendezte sajtó alá. Nagyobb részek a francia irodalom köréből való, mely Bánfi Zsigmondnak legkedvesebb tanulmánya volt. Leginkább erre készült már egyetemünkön, erre készítette magát három évi párisi tartózkodása alatt s ezt tanította haláláig a budai főreáliskolában. Itt közölt dolgozatai is tanuskodnak róla, hogy a francia szellemnek nem csillogó felülete kápráztatta el szeméit s nem nyugtalansága ragadta magát, mint nem egyet ifjú írónk közül, hanem mélye vonzotta és szépsége hatotta meg: nem a francia divat hanem a francia szellem. Nem a nap kicsiny hőseit utánozta és magasztalta, hanem igazán nagyok nagyságát érezvén, kívánta megérvényesíteni és megértettni másokkal is. Világos, jól tagolt és elegáns előadása, mely leggyakorlatibb írónak is becsületére válnék, szintén a jobb iskolára mutat. Alcesteje, mely a Mizantrop-kérdést teljes készütséggel ismerteti s finom érzéssel, világos elmével s töltötte vonzó alakban törekszik megoldani: mindenestre jelesebb Molière-tanulmányaink közé tartozik. A XIX. század első felének francia drámájáról írt értékes és szórakoztató és tanulságos dolgozat, melynek becsét az a körülmény is emeli, hogy irodalmunk épen nincs bővében a külföldi szellemi mozgalmairól komolyabb tanulmányokkal készült eredeti, ismertetéseknek. Komoly igykezetéről tanuskodik s

is. A kibontott zászló alá, a mint halljuk, sorakoztak a szarvasi fűszerezések 400 frt. büntetés terhe alatt, minek következtében most minden boltos, a cartellhez köitött áron mérí áruzáikkát.

Ők tehát elérték, céljukat, (meg is pocsélták azt egy grand murival); (szedő) de most az a bökkenő, mit szól hozzá a szarvasi fogyasztó közönség? Annyi bizonyos, hogy semmi áron sem fog egy véleményen lenni a fűszerezéssel, mert a szövetség az ő zsebet érinti s látva e téren is a túlkapást, módot keres arra, hogy magát a folytonos megterhelhetetésektől kiszabadítsa. S méltán is mert minálunk ma holnap oda jutunk, hogy a közép osztály vagyis a fogyasztó közönségnek töme, mint teszem: az iparosok, szerényfűzetű hivatalnokok stb, képtelenek magukat fentartani, annyira főlvannek emelve az élelmi cikkek árai. Ott van a piac, drága mint a méreg, — a mészárosok valóságos patikai áron dolgoznak s megértük azt is, hogy a fűszerezések is zsebüknök estek.

Hát még mi nem lesz? Ugylátszik a mai időben, — ha szabad hasonlaltal élünk, valóságos zseb piaci kor kezd dominálni minden téren s végre oda jutunk, hogy a szegény ember nem is élhet.

Bizony, téves kereskedelmi politika volt a cselekmény a fűszerezéssel, melyet alig redukálhatunk a gyári, illetve a fűszeres termelői ár emelésekre. Nem vagyunk mi elfogultak, nem akarjuk kereskedőink tönkretetését, sőt azon vagyunk, hogy minden nemű, rendű és jellegű kereskedőnek városunk biztos megélhetést és boldogulást nyujtsunk, de nem zárkozhattunk el az elől, hogy a rovásunkra kötött szövetség sértő módja ellen kifogást ne emeljünk. Jogunk ugyan nincs bármilyen cartell is hozni létre a kereskedők azt megdönteni; de hatalmunkban áll az, hogy szövetség útján egy oly kereskedőt hozjunk, aki beéri 10—15 perczent tiszta haszonnal és tisztességes áron szolgáltat olyan cikkekkel, mint a minőt most a fűszerezések elég magasán megadótatnak a fogyasztó közönséggel.

—

Ujdonságok.

— **Arany lakodalom.** Ritka ünnepélyt ült városunkban e hét folyamán a Krásmárik család. Folyó hó 23-án, szerdán mult 50 éve annak, hogy Krásmárik József örök hűséget esküdött nejeinek, Filipinyi Teréziának. S az isteni kegyelem áldásában részesítette e házasságot. Boldogságban éltek át egy fél századot, boldogságban érték meg arany menyegzőjüket. A vagy nem boldogságnak, nem az isteni kegyelem nyilvánulásának kell-e tekinteni hogy nemcsak ők éltek egészségben oly hosszú időn át, de egyszerű iparos létükre szépen felnevelték gyermekeiket s örömtől találhatnak bennük, mert gyermekeik kedvező sőt tekintélyes állásra vergődtek, társadalmunk-

haszonnal forgatható a L a o k o n-fordításához készült bevezetése is.

A kötetet néhány csinos, jól folyó műfordítás s egy eredeti költemény zárja be, melyben az előadás költői elevensége mellett, inkább az érzés nemessége, mint a feltalálás vagy az alakítás eredetisége hat. Műfordításai egyikéhez, Musset Decemberi éjéhez, terjedelmesebb bevezetést írt az É j t s z a k á k keletkezéséről s a költő csalódott szerelméről, mely ép úgy érdekelte, mint a mennyire meghatotta a kétségtelen költői lendülettel tolmácsolt költeménynek bűvös eredetisége. Ime, a két tárgy, melylyel költői fogékonysága s buvárló érdeklődése legbehatóbban foglalkozott: két imádottjában csalódott s csalódásában sívár magányra vagy elvérzésre ítelt szív világa, Alcesteé és Musseté. Ha az ő saját későbbi sorsára, katasztrófájára gondolunk: nem érint-e ama, lelkünkön uralkodó titkos erők sejtelve, melyek gyanútlanul vezetgetik el ösztönszerű vonalozással a mély vizek partjára, a kit utóbb hullámsírba szántak.

Bánfi gyulai sírja fölül e könyv jövendelméből készült emlékkő. Nem hiszem, hogy a ki elolvassa, ne érezze, hogy abban a sírban nemcsak egy művelt lélek és nemes szív, hanem az irodalomnak is szép reménye pihen.

Budapest, 1895. október 11-én.

Beöthy Zolt.

nak közbecsülésnek örvendő tagjai lettek. Összejött e napon az egész család. Szüleikkel együtt ünnepeltek fiaik: Dr. Krásmárik Pál királyi ügyész, nejevel és Dr. Krásmárik János közszeretben álló főszolgabíránk nejevel s lányaiak: Terka férjével, Heim János mezőhegyesi katonai állatorvossal s Juliska férjével Pap István mérnökkel. Az ünneplő család le is fényképezette magát, este pedig barátságos vacsora volt a szülői háznál, melyben részt vett Ntű Áchim Ádám esperes is s több ízben felköszöntötte a szép kort ért házaspárt, a kiket ez alkalomból nászaik is felkerestek s a kikkel együtt örültek rokonaik, szomszédai, jó barátai. Mi a magunk részéről is őszinte szívvel kívánjuk az idős házásoknak, éljenek még sokáig együtt s örvendezzenek még hosszú ideig a maguk és gyermekeik boldogságának.

— **A reformáció emlékünnepe.** Fügymnasiumunk tanárkara elhatározta, hogy a reformáció emléknapiját évfordulóján október 31-én ezentul külön fogja megünnepelni a tanulóssággal. Az ünnepély ez évben — mint értesülünk — a következő lefolyású lesz: 1. Ének. 2. Ima. szavalja Braun Dezső VIII. o. t. 3. Benka Gyula igazgatónak a reformáció jelentőségét méltató beszéde. 4. A reformáció emlékünnepe: írta és szavalja Acsay Lajos VIII. o. t. 5. Ének.

— **Kaszinói közgyűlés.** F. hó 20-án tartotta meg a helybeli kaszinó Salacz Ferencz elnöke alatt rendkívüli közgyűlést, melyen az alapszabályok revízióján kívül, az új vendéglőbe való átköltözés, illetve hely foglalás és a jelenlegi kassinói helyiségnek örök ároni eladása jött tárgyalás alá. Az alapszabályok, azon erkölcsileg igen lényeges ponttal bővítettek, hogy mindazon kassinói tagok, kik tagtársukat meggyalázzák vagyis becsületben megsértik annyira, hogy ebből párbaj származik, a párbajozókat a kaszinó kizárással sújtja; ellenben, ha a kihívott a kassinói választmányhoz, mint becsület bíróságához fordul, az mindig készséggel iparkodik mindkét fél részére az igazságnak érvényét szerezni és a feleknek erkölcsi alapon elégtételt nyujtani. Kimondatott, hogy a kaszinó az új vendéglő nyugati felében bérel helyiséget, melyet úgy fog a vállalkozó beosztani, amint az a kassinói igényeinek legjobban megfelel. A jelenlegi helyiségét pedig Mészáros Gusztáv kir. járásbíró fogja átvenni minden nemű teherrel, kivel az egyezkedés már folyamatban van.

— **Tantestületi gyűlés.** A helybeli tanítói egyesület november hó 3-ikán közgyűlést tart melyen a gyakorlati tanításon kívül, a tisztújítás is megejtetik.

— **Falomlás.** Békés Szt. András on f. hó 22-ikén a régi község ház falának lebontása alkalmával a roskadozó vályog fal hirtelen leomlott s a II-od jegyző körültekintő figyelmének köszönhető, hogy egy munkás ember életét nem vesztette.

— **Halottak napjára.** Megélnékült a sírok csendes országa. Egész napon át élők járkálnak a domború hantok között s koszorukat, mécseseket rakogatnak az alvó szerettek hideg sírjaira. Diszítik a hantokat, koszorúzzák. virágozzák őket, hogy azon a napon, a mely az ő emlékeiknek van szánva, virággal s mécses fény hirdesse az élőknek róluk való megemlékezését. Szépül a temető, a melyben egyszer egy esztendőben ünnepet ül az emlékezés. A rom. kath. egyház — híven szokásához — mindenszentek napján processióval vonul ki a temetőbe.

— **A szerencsés sorsjegy tulajdonosok.** Az osztálysorsjegyek I. osztályu huzásán, mint halljuk Lusztigék csinálták a legnagyobb nyereményt városunkban, a mennyiben 3. drb. sorsjegyük 560 koronával huzatott ki. Ezenkívül az hírlik, hogy egy 40 tagu konsortiumnak is kijött 1/20 sorsjegye, mely a szerencsés tulajdonosoknak fejenként 5—5 krt hozott. A nyolczvan ezer korona egy tenkei tíz tagu társaságé lett. Ez már valami!

A szünügyi bizottság-ot ért támadások alkalmából időszerűnek látjuk röviden az alábbiakban közölni e bizottság keletkezésének történetét. 1892. július hó folyamán a járás főszolgabírása egy átiratot intézett a kassinóhoz, mint városunk értelmiségét magában egyesítő erkölcsi testület, hogy városunk szünügyének irányítására kebeléből egy bizottságot alakítson. A kassinó 1892 július 22-iki közgyűlése a választmányt bizta meg a szünügyi bizottság megalakításával, mire a választmány 1892 július 30-iki ülésén a következő kassinói tagokat választotta e bizottságba: Dr. Fuksz Ede, Szirmay L. Árpád, Stein Béla, Varga József, Moravcsik Géza, Krajcsovic Soma, Dr. Salacz Oszkár, Dr. Szlovák Pál, Dr. Mikolay István. Az időközben eltávozott Moravcsik Géza helyébe 1893 január 25-iki

ülésén Dr. Haviár Gyulát választotta meg. A megalakulás tehát nem önkényesen történt. Oka az volt: mert évről-évre a télen át és tavasszal rendkívül gyenge szintársulatok jöttek városunkba s így az őszi évad sem sikerült, jobb szintársulat Szarvasra jönni nem akart. Célja volt: a főszolgabírónak tanácsokat adni az előadási engedélyek adása vagy megtagadására nézve, ellenőrizni az itt időző szintársulatokat s oda hatni, hogy a színi előadások városunk közönségének műveltségének, igényeinek megfelelőek legyenek.

— **A központi választmányok megbízása** ez év végével jár le. A belügyminiszter felhívta Békés, Szarvas, Csaba községeket s Gyula rendezett tanácsu városát, továbbá a gyomai s orosházi választókerületek képviselőit Békés vármegye közönségét a központi választmányoknak három évre leendő újabb megalakítása iránt. — A vármegye a központi választmány tagjait decemberi közgyűlésén fogja választani.

— **Községi takarékpénztárak.** Békésmegyében széleskörű agitáció folyik az egyes községekben a községi takarékpénztárak alapítása iránt s itt ez intézmény létesülését és meggyeszerzte való általánosítását a szegény néposztály körében mindjobban terjedő szociális tervtanok leghatásosabb ellenszeréül tekintik. Ezért a megye vezető férfiai minden eszközzel terjesztik az eszmét s már el is készítették az alapszabály mintát, mely a létesítendő takarékpénztárak körüli teendőket szabályozza. Tótkomló község képviselője pedig, példát adandó a megye többi községeinek, máris kimondta a községi takarékpénztár létesítését és határozatot hozott az iránt, hogy a község tulajdonában levő 250000 korona értékű regale- és egyéb kötvényeket erre a célra fordíthassa.

— **A kis lottó korlátozása.** A magyar kir. pénzügyminiszter a magyar szent korona országában, a linzi, gráci és lemergi szám-lottó húzásokon való játszást, folyó 1895. év december hó 31. ével beszüntette.

— **A helybeli önkéntes tűzoltó egyesület működő tagjai** a szivattyusi vizsga letételére ma d. u. 2-3 óra közt jelentkezhetnek a városházán. Az egyesület által rendezendő közbencsora pedig az nap este 7 órakor tartatik meg a polgári körben, mely az eddigi aláírások után következtetve igen sikerültnek ígérkezik.

— **Szüretünk eredménye.** Fogyasztási adóhivatalunk kimutatása szerint községünkben összesen 1302 hektoliter és 90 liter bormust termelt.

— **Üngyilkossági kísérlet.** Lapunk olvasói bizonyára emlékeznek Paulinyi Imre esetére, ki f. évi május 17-én a temetőben üngyilkosságot követett el. — Özvegyen maradt neje akkor Szarvasról Budapestre utazott el, valami foglalkozás keresése miatt Nyomorban küzdött hely nélkül egészen f. hó 21-ikéig, amikor is Budapestről Szarvasra utazott le azon elhatározással, hogy férje sírján üngyilkosságot kövessen el. — A szerencsétlen nő szándékát nem tudta egészen végre hajtani, amennyiben a lövés, mit magára tett, nem élet veszélyes, — s most a szerencsétlen, a kórházban fekszik, ápolás alatt.

— **Kovács J. fogorvos** Budapestről, ki már huzamosabb idő óta jár hozzánk a hét végén ismét városunkba érkezik, hogy a fogfájban szenvedők rendelkezésére álljon, itt tartózkodása rövid időre fog terjedni.

— **Beküldetett.** Az előjáróság figyelmébe. Beküldetett az őszi esős idő, úgy annyira, hogy nyakig járunk a vendégszerető sárban. A nyár folyamán ott hol járdánk nincs, padlóink lábra kelve, elsétáltak a holdvilágos éjjeleken; — s úgy látszik nincs is kedvök rendeltetési helyökre többé vissza jönni; mert bizony csak úgy van több utcában, hogy 1 drb. padló után egy pár méter sár, és ez után variálódik mindenféle elgondolható alakban. — Jó lenne talán a Csizmadia, Somorin, Torma, stb. utcák padlóit újból megnézni, s a hiányzókat — még lehet póltatni.

— **Tanárok és tanítók nem lehetnek a közigazgatási bizottságok tagjai.** A belügyminiszter megemléstén egyik város törvényhatósági bizottságának ama határozatát, melylyel egy állami főreáltanodai tanárt közigazgatási bizottsági tagnak választott meg az okként megüresedett hely törvényszerű betöltését rendelte el. Mert eltekintve — úgy mond — attól, hogy a közoktatási miniszter egyik körrendeletével megtiltotta, hogy az állampénztár, vagy a törvényhatóságok által főtartott népoktatási intézetek és köznevelő tanárai, tanítói és igazgatói törvényhatósági közigazgatási bizottságot viselhessenek: az állami tanintézetek igazgatóit és tanárait az 1893. IV. t. cz. besorozta az állami tisztviselők osztályaiba, minél fogva azok államhivatalnokoknak tekintendők s így az 1876. VI. t. cz. értelmében nem lehetnek közigazgatási bizottságok tagjai.

— **Miniszteri rendelet az utónevek tárgyában.** Perczel Dezső belügyminiszter rendeletet intézett

az összes alispánokhoz, melyben meghagyja, hogy utasítsák az anyakönyvvezetőket, hogy az utó- [kereszti] neveket magyar nyelven vezessék az anyakönyvbe. megengedve, hogy a bejelentő kívánságára az utónév az illető vidéken divó nemzetiségi nyelven a magyar szöveg után zárjelben az anyakönyvbe iktattassék. Egyöntetű eljárás czéljából a miniszter ahhoz való alkalmazkodás czéljából megküldte a magyar utóneveknek az Akadémia által 1893-ban megállapított jegyzékét.

— **Mai számunkban** is hozzuk hazánk legmegbízhatóbb gyümölcsfaiskola telep tulajdonosa: Ungváry László 131 holdas czeplédi hírneves gyümölcsfaiskolája a külföldi legelső helyre sorozható néhány ugyanily irányú vállalattal szemben már most is ilyen helyen áll: erre nézve szolgáljon tájékoztatásul Molnár István „Budapesti m. k. pomológiai tanintézet” igazgató, kir. tanácsos, gyümölcsészeti biztos alábbi következő levele: „Vonatközszállítási folyó hó 18-án kelt kérdésére értesítem, miszerint ha faiskolája 120 hold kiterjedésű és ami fő 700—800 ezer vadonoz csemete foglal abban helyet: akkor Uraságod faiskolája mindenesetre a nagyobb külföldi faiskolákkal (milyenpl. Leroy Andre-é, Barbier, Cronx Späth-é stb.) egy sorompóra állítható. Molnár István.” — Ungváry László 80 oldalra terjedő s kimerítő árjegyzékét bárkinek is megküldi.

— **A magyar gyáripar kitüntetésé.** Mintán a magyarországi gépek a legújabb idő óta Oroszországban erős versenyt folytatnak az ott régi idő óta használatban lévő angol cséplőgépekkel, ez utóbbiak versenyeseplésre provokálták a magyar gyártmányokat. Mint értesülünk e versenyeseplés közelebb tartatott meg Orel városban az ott rendezett mezőgazdasági kiállítás alkalmával. A versenyben a Marchall, Robey és Hornsby féle gőzcséplőkészleteket fényes eredményel győzte le a Magyar királyi államvasutak által kiállított gőzcséplőgép. A magyar gép ugyanis sokkal többet cséplött, sokkal tisztábban és nyugodtabban dolgozott az összes többi gépekénél s ezért a legelső kitüntetés, a nagy aranyérmét nyerte el, a mely kitüntetés Oroszországban külföldi gyárak eddig még soha sem adományoztatott. Az államvasutak gépgyárának gépei egyébként az Amsterdamban legutóbb megtartott világiállításán is a legmagasabb kitüntetés nyerték el. Bizonyára örvendetes hazai gyáriparunk ezen kettős külföldi sikere és kívánatos volna, hogy hazai gazdalkozásunk, a mely eddig még nagy mértékben a külföldi mezőgazdasági gépek felé vonzódik, ezentúl szintén az országban készült mezőgazdasági gépeket a külföldiekkel szemben előnyben részesítse.

Hivatalos közlemények.

— **Meghívó.** Van szerencsém a tek. községi képviselő urakat a f. hó 28. án d. u. 2^{1/2} órakor tartandó közgyűlésre tisztelettel meghívni.
Szarvas 1895. október 26. án.

MELIS GYÖRGY,
bíró.

Tárgyak:

1. Magyar kir. pénzügyigazgatóság átirata mely szerint a szarvasi fogyasztási adók évi összege a m. kir. pénzügyminiszterium által 40.000 forintban állapított meg, Ez iránt ajánlat tétel.

2.) Községi tanács előterjesztése fedél és cserép eladása iránt a fogadó építéshez ezenként 11 frtjával.

3.) Egyébb időközben beérkező ügyek és előjárói előterjesztések.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő:
SZIKES ANTAL.

Csőd-tömeg-eladás.

Alulírott csőd-tömeggondnok ezennel közhírré teszi, miszerint vagyonbukott August E. kondorosi bej. kereskedő cég csődvagyonához tartozó, s a csődleltár 1—94; 101—594; 596; 598—729; 733—736; 738—764; 766; 767; 769—777; 779; 780; 782—783; 785—805; 807—829; 832—837; 839—869; 874—888,

890—894; 896—905; 907—994; 998; 999; 1001—1015 és 1017—1044 tétel számok alatt felvett: cukor, fűszer festék, vas, rövid, porcellan és üveg árukból és bolti felszerelésekből álló, 3572 frt 25 kr. beszerzési és 2884 frt 40 kr-ra becsült ingóságok a csőd-választmány határozata folytán zárt ajánlat útján a következő feltételek mellett eladatul rendeltettek.

1. A zártajánlatok alulírott csőd-tömeggondnokhoz legkésőbb f. év November hó 5-ig küldendők be.

2. Az ajánlattevő tartozik a becsérték 10% át készpénzben vagy értékpapírban bantapénz gyanánt fenti határidő alatt a tömeggondnok kezébe juttatni.

3. Sem az áru mennyisége, sem pedig a minőség tekintetében tömeggondnok szavatosságot nem vállal.

4. A beérkező zárt ajánlatok November hó 7-én lesznek Dr. Fáy Samu ügyvéd úr irodájában Csabán tartandó csőd választmányi ülésén felbontandók. a választmány fentartja magának a beérkező ajánlatok feletti szabad választási jogot, tekintet nélkül az ajánlandó összegre.

5. Az eladásra kerülő árut a tömeggondnoknál Szarvason leendő előleges bejelentés után a helyszínen Kondoroson bármikor megtekinthetők.

6. A kinek ajánlata elfogadatik tartozik az árukat az értesítéstől számított 3 nap alatt Kondoroson átvenni és — azok ajánlott árát az átvételkor kifizetni, ellenkező esetben tömeggondnok jogosított az ajánlattevő kárára és veszélyére, bantapénzének elvesztése mellett az árukat szabad kézből eladni.

Kelt Szarvason, 1895. év október hó 19-én.

DR. REISMAN ADOLF

mint

August E. csőd-tömeggondnok.

5995—895

Pályázati hirdetmény.

Békés vármegye szarvasi járásához tartozó Öcsöd községben a második községi

orvosi állás

lemondás folytán üresedésbe jövén, annak betöltése czéljából ezennel pályázatot hirdetek s felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni ohajtják, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket f. évi november 15-ig hozzám beadják.

Az állás javadalmazása 400 frt évi készpénz fizetés 150 frt lakáspénz s a beteg látogatások után a szabályrendeletileg megállapított díjak.

A választás f. évi november 16-án d. u. 4 órakor fog Öcsöd község-házánál megtartatni.

Szarvas, 1895 október 16.

Kresmárik, főszolgabíró.

A kőbányai Királysörfőző részvénytársaság

tisztelettel értesíti a n. é. közönséget, hogy sör gyártmányainak elárúsítását megkezdte és azokat:

Ászok, Király, Márcziusi, Korona és Bajorsör elnevezéssel hardokban és palackokban hozza forgalomba.

Kivánatra árjegyzék ingyen és bérmentve.

Kizárólagos képviselőlet Békés-megyére:
Hirsch Márton. Békés.

Haszonbérbe adás.

Zárt ajánlatok után haszonbérbe adatik: 1 Ócsöd község határán átvonuló Hármaskörösön a közbirtokosság tulajdonát képező **halászati jog gyakorlata** 1896 év január 1-től három egymás után következő évre.

2. Ócsöd községben fekvő id. báró Wodianer Albert ur tulajdonát képező **„Urasági lakház”** 1896 év január 1-től három egymás után következő évre.

3. Endrőd község határán átvonuló id. báró Wodianer Albert ur tulajdonához tartozó Hármaskörösön a **halászati jog gyakorlata** 1896 év január hó 1-től három egymás után következő évre.

Haszonbérleti feltételek a gyomai uradalom központi irodájában megtekinthetők, hová a zárt ajánlatok 10% bánatpénzzel ez év november hó 10-ig adandók be.

Jószágigazgatóság.

10194—95 P

Hirdetmény.

A gyulai kir. törvényszék közhírré teszi, hogy a békés csanádi helyi érdekű vasút részvény társaság által a vasút céljaira Csabacsüd pusztán és Szarvas község határában kisajátítandó ingatlanok árának megállapítása céljából a kártalanítási eljárás megkezdésére határnapul

1895 évi november hó 6-ikának d. e. 9

óráját Szarvas község tanácstermébe kitűzte a mely határnapra az érdekelteket azzal idézi meg, hogy elmaradásuk a kártalanítási eljárás keresztül vitelét és az érdemleges határozat meghozatalát gátolni nem fogja,

A kir. törvényszék,
Gyulán, 1895 évi október 6-án.

Mattiasi, jegyző.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek tudomására hozni, hogy raktáramat
M i n d e n s z e n t e k napjára

mint minden évben, úgy az idén is felszereltem igen izléses kiállítású

Különösen ajánlhatom az általánosan kedvelt **bádoglevelű** koszorúkat porcellán virágokkal, úgyszintén koszorúkat **természetes** száritott és művirágokból.

Művirág koszorúk — — — 80 krtól 12 frtig.
Ércz koszorúk — — — 1 frttól 12 frtig.

Megrendeléseket pontosan, — csomagolást nem számítva — eszközöl

Nyácsik S. utóda. B.-Szarvason.

Őszibarackfa-csemeték nagymérvbeni eladása.

Eladásra szánt készlet: 103 legkötünőbb fajban mintegy **80,000 drb.** Csemeté árai: az 1—2 éves gazdag gyökerű, életerős csemeték darabja (azok erőssége szerint) **20 krtól 40 krig.**

Nagybani ni árai.	100 drb.	40 kros csemete	1 vagy 100 fajban	38 lrt.	100-an- ként.	
	250 "	40 "	" 1 "	100 "		56 "
	500 "	40 "	" 1 "	100 "		34 "
	1000 "	40 "	" 1 "	100 "		32 "
	5000 "	40 "	" 1 "	100 "		30 "

Igen nagy készlet van a következő fajokból: (melyeken a kitünőbbnél kitünőbb korai amerikai fajok nagyrészt bent foglaltak) Amsden, Beatrix, Egresy-féle duránci, Grosse Mignonne hative, Grosse Mignonne tardive, Gyümölcskertek királynője, Honeywell, Korai Sándor, I Lipót, Lord Palmerston, (egyenlő a Saint Joséval), Mateika díjazottja, Mezőkomáromi duránci, Olga királynő, Precoce de Canada, Rider's korai, Rothe may de Brig, Szép őrnő, Szögi duránci, Valparaiso, Venus emlője Vezlerle-féle korai duránci, Waterloo, Wilder, Wüntenberg király stb. stb.

Tessék árjegyzéket kérni!